

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ Й ДИНАМІКИ РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ Й ХОРЕОГРАФІЧНИХ ЗДІБНОСТЕЙ У СТУДЕНТІВ ХОРЕОГРАФІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ

Творчий потенціал людини, яскраво проявляється в художньо-естетичній діяльності, зокрема в активному освоєнні нею мистецтва. Сучасна хореографія, як один з видів мистецтва припускає активний розвиток творчого мислення. Однак хореографічні здібності танцівника-виконавця не завжди говорять про його високий рівень креативності та творчий потенціал й навпаки.

Зміна ролі культури й мистецтва в житті нашого суспільства на початку XXI століття, викликана демократичними перетвореннями, приводить до складної взаємодії новаторства й традицій у всіх сферах суспільної свідомості. Реформування сучасного суспільства неможливо без осмислення нових естетичних парадигм, пов'язаних з інтеграцією нашої країни в загальносвітовий процес культурної еволюції (В.Ю. Нікітін). У цьому процесі велику роль грає пошук нових ідей, пошук нових шляхів до вирішення звичних питань, комерційне мистецтво. Людина прагне створити продукт, який матиме попит та не матиме аналогів. У хореографії простежується тенденція змішування танцювальних технік, які поєднують усі основні системи. Відбувається стильова інтеграція й з'являється більше можливостей зробити нове. Таким чином одною з основних якостей для досягнення успіху сучасної людини в мистецтві хореографії – є креативність. Саме питання креативності на сьогоднішній день є дуже актуальним, і не тільки в хореографії, створюється безліч програм, тренінгів для розвитку творчого мислення. Постійна нестабільність і мінливість у світі змушує шукати все нові шляхи до розвитку. Креативність - ця якість просто необхідна сучасній людині.

Займаючись різними видами творчої діяльності, людина вчиться сприймати художні образи, прагне самостійно відтворювати свої уявлення в звуках, рухах, фарбах і на цій основі фантазує, створює нові образи, комбінуючи їх із відомих елементів. Однак інтерес до мистецтва з'являється в людини не від народження, він формується під впливом середовища, умов суспільного життя та цілеспрямованого виховання. Відтак, концепція виховання і розвитку через мистецтво не обмежується ознайомленням із його творами чи їх сприйманням, а пропагує, передусім, активне включення в художню діяльність. Хореографічне мистецтво займає в реалізації такого підходу одне з чільних місць. Завдяки своїм специфічним функціям воно розвиває емоційно-виразну пластику рухів, пробуджує чуття гармонії, образне сприймання музики, ритму, дарує переживання стану "м'язової радості" (І.І. Сеченов) та володіння моторикою власного тіла, забезпечує інтелектуальний та творчий розвиток.

Художньо-естетичне виховання уособлює діалектичне поєднання двох освітніх технологій сучасності як діалогу науки і мистецтва, раціонального з емоційним, понятійного з почуттєвим, логічного та інтуїтивного. Зміна освітньої парадигми зумовлює необхідність переосмислення сфери виховання творчої особистості засобами мистецтва та розробку ефективних умов, оптимальних методик і технологій, що відповідають сучасним методологічним та теоретичним засадам. Про виховні можливості хореографічного мистецтва наголошували видатні українські митці В.М. Верховинець, К.Ю. Висиленко, П.П. Вірський та ін. На рівні методичних рекомендацій Л.М. Климчук, А.П. Таракановою, Л.Ю. Цветковою було розглянуто широкий діапазон питань, пов'язаних із діяльністю хореографічних гуртків, шкіл мистецтв та проведенням уроків хореографії у загальноосвітніх школах.

На наш час у студентській програмі хореографічних навчальних закладів недостатньо висвітлена проблема розвитку в студентів хореографічних здібностей у поєднанні з творчим мисленням, зокрема і такі питання, як використання відповідних форм, прийомів та методів роботи зі студентами поєднуючи їх хореографічні здібності з розвитком їх творчого мислення. Система хореографічного утворення в нашій країні складалася протягом сімдесятих років, і сьогодні вона дає прекрасні результати в області підготовки високопрофесійних виконавців і балетмейстерів. Але, на наш погляд, канонічні системи класичного й народного танців, сконцентровані тільки на вивченні техніки танцю, дають лише вміння володіти своїм руховим апаратом. Молоді виконавці, що бажано одержати професію хореографа сучасних напрямків танцю, досить обмежені у своїй творчій індивідуальності, тому що сформована протягом багатьох років система професійної підготовки балетмейстерів стала настільки догматична, що зводиться лише до формування професійних навичок, обмежуючи процес свідомого й творчого навчання, не зачіпаючи художнього й образного мислення.

Натомість, специфіка розвивального впливу хореографічного мистецтва на особистість ще недостатньо висвітлена. Досі вона була об'єктом вивчення переважно у дослідників-хореографів, артистів балету, педагогів, а не у психологів. Деякі психолого-педагогічні аспекти проблеми частково розкриті в наукових працях Т.М. Чурпін, П.М. Коваль, Л.В. Мови, О.О. Семак теоретичні загальнення хореографічних здібностей психологічного змісту містяться у працях Н.О. Висоцької, І.Г. Мосніної та І.М. Поклад. Варто зазначити, що хореографія, як специфічний вид мистецтва і як навчальний предмет художньо-естетичного циклу не лише значно поступається за обсягом дослідницької уваги, але в ній немає "навіть прийнятних уявлень щодо власної предметної галузі досліджень, мети й методики її викладання, відповідно і засобів її аналізу" (О.А. Ермакова).

Це дає підстави стверджувати, що проведення дослідження проблеми взаємодії творчого мислення та хореографічних здібностей є, безумовно, актуальним та доцільним.

Відповідно з наявними в науковій літературі матеріалами, які опосередковано стосуються досліджуваної проблеми, була розроблена програма емпіричного вивчення взаємозв'язку творчого мислення з хореографічними здібностями.

Організуючи дослідницьку роботу, ми прагнули підбрати такі методики, які б у комплексі забезпечили можливість виявлення в студентів рівнів розвитку хореографічних здібностей на матеріалі навчального курсу хореографії.

З урахуванням специфіки хореографічних здібностей були сформовані основні напрямки дослідницької роботи: вибір методик, які діагностують розвиток дивергентного вербального й невербального мислення; вибір методик, які діагностують хореографічні здібності студентів. У зв'язку із цим методика дослідження процесуально включала: вивчення рівня розвитку дивергентного вербального й невербального мислення: методика "Дослідження візуального мислення" у модифікації М.А. Холодної; "Проективна методика діагностики дивергентного мислення" Дж. Гілфорда в модифікації Е.Л. Солдатової; а також, вивчення рівня розвитку хореографічних здібностей студентів: тестова методика "Здібності до хореографічної імпровізації" (С.М. Симоненко, К.А. Русанової) та метод експертних оцінок.

Методика "Здібності до хореографічної імпровізації" представлена вперше в друкованому виданні. Вона призначена для діагностики хореографічних здібностей та здібностей до хореографічної імпровізації зокрема, людей, що професійно займаються хореографією. Дана методика дозволяє визначити рівень таких показників, як-то:

1. Технічність: (координація, пластичність, вертіння, крок, дрібна техніка, хореографічна пам'ять).
2. Постановка хореографії: а) оригінальність хореографії; б) виразність хореографії; (наскільки добре переданий заданий образ у танці).
3. Імпровізація: а) оригінальність імпровізації; б) виразність імпровізації.

Тест містить у собі три субтести, проводиться індивідуально.

Субтест 1.

а) Випробовуваному показують танець (16 музичних тактів), через 15 хвилин навчання виконується відтворення хореографічної композиції самостійно. Танець містить у собі елементи по яких можна оцінити координацію й пластичність танцівника.

б) Вертіння. Танцівникові на його вибір пропонується зробити які-небудь піруети (із просуванням по діагоналі або на одному місці).

в) Стрибок. Випробовуваному пропонується на його вибір зробити серію стрибків (можна один, наприклад Pas de chat)

г) Крок. Пропонується продемонструвати свою растяжку. Можна сісти на шпагат поперечний, продовжний; зробити махи (Grand battement); підняти ногу рукою або силою м'язів.

(Умовно-Творчий рівень, репродукція, виконання).

Субтест 2. Випробовуваному пропонується певні ситуації, різні по характеру й задалегідь дається музика, на яку він повинен придумати танець.

Пропоновані ситуації: добро - зло; сум - радість; страх - гнів; надія - розпач; народження - смерть.

На CD записується музика. Позитивна й негативна. І дається разом із завданням - випробуванням. Завдання містить у собі постановку двох танців. Кожен танець триває приблизно одну хвилину.

(Учбово-Творчий рівень, самостійне домислення, "переклад" думки на мову хореографії.)

Субтест 3. Випробовуваний під музику пошагово виконує завдання запропоновані дослідником: а) все тіло скам'яніло, рухається тільки права рука; б) рухаються тільки ноги; в) ноги "прикляси" – тіло вільне, г) ви вільні! Вільна імпровізація. Завдання займає від 10 до 15 хвилин.

(Самостійний-Творчий рівень. Креативність.)

Методика оцінюється незалежно експертною комісією, що складається із трьох фахівців. Показник розвитку здібності до хореографічної імпровізації обчислюється як сума середніх по кожному субтесту. Потім обчислюється середньостатистичне оцінок трьох членів комісії, що і виражає рівень розвитку здібності до хореографічної імпровізації.

Вибір дослідження склали 51 студент кафедри хореографічного виховання Інституту мистецтв ПДПУ ім. К.Д. Ушинського, з них 34 дівчат та 17 юнаків. Вік досліджуваних склав 17-21 рік (студенти 1-го, 3-го й 5-го курсів).

У результаті емпіричного дослідження з методики "Вивчення візуального мислення" Торренса в модифікації М.А. Холодної були отримані наступні результати. У цілому для студентів-хореографів характерно легке генерування значної кількості візуальних образів та їх графічне втілення, хоча далеко не всі образи відрізняються оригінальністю й детальним пропрацюванням графічного зображення, що вказує на усереднені можливості візуального мислення. У випробуваних був виявлений середній рівень категоріальної гнучкості (24,59 бали), що вказує на деякі утруднення при іменуванні графічного зображення або визначенні символу, середній рівень розвитку здібності до семантизації візуальних вражень на основі підключення словесно-категоріального знання. Показники конструктивної активності сягнули до відмітки 79,94 бали, що дещо перевищує середній рівень. Але студенти, як правило, вибирають нескладні, хоча й різноманітні перетворення заданих графічних елементів. У студентів V курсу, був виявлений найвищий рівень розвитку конструктивної активності (97,82 бали).

Порівняння середніх показників по курсах дозволило встановити, що розвиток продуктивності й категоріальної гнучкості відбувається переважно з I по III курс, розвиток оригінальності носить рівномірний характер з I по V курс, а розвиток конструктивної активності активізується в період навчання з III по V курс. Візуальне творче мислення у студентів-хореографів має переважно середній рівень розвитку. Розвиток наочно-творчого мислення від курсу до курсу відбувається рівномірно, від середнього рівня, що граничить із низьким на I курсі (45,84 бали) до високого рівня, що граничить із середнім на V (63,74 бали).

У результаті проведення емпіричного дослідження із застосуванням "Проективної методики діагностики дивергентного мислення" Дж. Гілфорда в модифікації О.Л. Солдатової, були отримані наступні результати (см. таблицю 1).

Динаміка результатів, що відображають рівень розвитку творчого мислення у студентів-хореографів
(за методикою О.Л. Солдатової)

Курс	Б – швидкість	Г – гнучкість	П – продуктивність	Псе – продуктивність семантична	Пн – продуктивність невербальна	Пс – продуктивність символічна	Пп – продуктивність поведінкова	Загальний показник
I	\bar{x} 51,9	45,5	25,7	10,3	9,53	3,71	7,18	22
III	\bar{x} 54,5	50,3	28,2	11,4	10,3	4,12	8,12	24
V	\bar{x} 78,1	68,4	48,8	21,8	15,6	7,94	13	36
Загальні результати	\bar{x}							

Таблиця 1

показників	61.5	54.7	34.2	14.5	11.9	5.3	9.4	27.3
------------	------	------	------	------	------	-----	-----	------

Переважає розвиток дивергентного мислення і його властивостей відбувається в процесі навчання в період з III по V курс. При цьому найбільший розвиток у процесі навчання підкреслюється на рівні швидкості, гнучкості і продуктивності дивергентного мислення (зміни показника з 54,5 до 78,1 бала, з 50,3 до 68,4 і з 28,2 до 48,8 відповідно). Істотно змінюється в цей період і загальний показник рівня розвитку дивергентного мислення - з 24 до 36 балів.

У період з I по III курс зміни показників, які відображають як рівень розвитку дивергентного мислення, так і рівень розвитку його властивостей, несуттєві. Можливо, це пов'язано зі специфікою навчання: з III курсу в навчальній програмі переважають дисципліни, спрямовані на формування й розвиток хореографічних здібностей, зокрема формування й розвиток здібності до хореографічної імпровізації, що може сприяти розвитку творчого мислення.

Найбільшого ступеня розвитку рівень творчого мислення досягає до V курсу (36 балів), а темп розвитку творчого мислення від III до V курсу істотно вище, ніж від I до III курсу.

У результаті проведення емпіричного дослідження із застосуванням методики "Здібність до хореографічної імпровізації" (С.М.Симоненко, К.А.Русанова) були отримані наступні результати: найбільшого рівня розвитку здібності до хореографічної імпровізації досягає в студентів V курсу (показник рівня розвитку зазначеної здібності становить 84,78бали, на відміну від показника на I курсі - 64,75бали й III курсі - 73,04бали), хоча й не виходить за рамки середнього рівня.

Беручи до уваги результати по окремим показникам, а саме: технічність, постановка хореографії, імпровізація, можна відмітити, що на першому та третьому курсі імпровізація та постановка хореографії оцінені нижче ніж технічність. А на п'ятому курсі навпаки, технічність залишається майже на тому ж рівні, а здібність до постановки хореографії та імпровізації зростають.

Як видно з таблиці 1, рівень техніки танцюриста зростає з I по III курс на рівні Хср. на 0,4 бали, а після III до кінця навчання на 0,73бали; постановка хореографії з I по III курс зростає на 2,2бали, з III по V на 1,32бали; здібність до імпровізації має таку динаміку розвитку: за період I - III курс - 5,76бали, III - V курс - 9,68бали. Аналізуючи отримані результати по окремим показникам, можна зробити такі висновки: технічність студентів на протязі навчання не виявляє значного розвитку (можливо це пов'язано з тим, що танцюристи поступають на перший курс вже з достатньо високим рівнем техніки, а програма навчання спрямована на вивчення теорії та розвиток педагогічних та постановочних хореографічних навиків.) У даному навчальному закладі з III курсу в навчальній програмі переважають дисципліни, спрямовані на формування й розвиток творчого мислення та акторської майстерності, на наш погляд, це обумовлює значний "стрибок" розвитку здібності до імпровізації з III по V курс.

Таким чином, можна зробити висновок про те, що для випробовуваних характерно достатнє володіння технікою імпровізації й артистичністю, самостійний розвиток заданих сюжетів танцю, уміння "перевести" свій задум і втілити його, використовуючи "мову" хореографії. Рівень розвитку хореографічних здібностей середній, тобто техніка виконання, виразність хореографії й імпровізації розвинена досить для репродуктивного виконання танцю, у якому можливий прояв творчих ідей щодо розвитку заданої тематики. Найбільшого рівня розвитку здібності до хореографічної імпровізації досягає до V курсу, тобто до завершення навчання у вищому навчальному закладі.

Таблиця 2

Результати тесту "Здібність до хореографічної імпровізації"

Вибірка	Загальний рівень технічності Хср.	Постановка хореографії Хср.	Імпровізація Хср.
I курс	24,68	25,94	14,13
III курс	25,08	28,14	19,83
V курс	25,81	29,46	29,51

Застосування методу експертних оцінок для виявлення рівня розвитку хореографічних здібностей показало, що динаміка рівня розвитку хореографічних

здібностей відображає його рівномірне підвищення в процесі навчання від I до V курсу. На I курсі $\bar{X}_{\text{ар}}$ становить 64,53бали, на III курсі - 73бали й на V курсі - 84,57бали. Подібна зміна показників від курсу до курсу вказує на те, що в процесі навчання рівень розвитку хореографічних здібностей підвищується, і досягає свого максимального розвитку до кінця навчання (на V курсі). Проте, слід зазначити, що індивідуальні показники до п'ятого курсу набувають все більшої розбіжності.

На завершальному етапі нашого дослідження проведено кореляційний аналіз для виявлення взаємозв'язків між досліджуваними показниками, використовуючи коефіцієнт кореляції Пірсона. Візьмемо чотири показники: 1-й - рівень розвитку наочно-творчого мислення; 2-ю - рівень розвитку дивергентного мислення; 3-й - рівень розвитку здібності до хореографічної імпровізації; 4-й - рівень розвитку хореографічних здібностей. Коефіцієнт кореляції Брава-Пірсона розраховувався окремо по кожному курсу.

У результаті розрахунку коефіцієнта кореляції за даними, отриманими при проведенні психодіагностичної процедури на I курсі, був виявлений прямий взаємозв'язок між показниками рівня творчого мислення й показниками рівня розвитку хореографічних здібностей ($r=0,78$; $p<0,01$). Це свідчить про те, що рівень розвитку хореографічних здібностей взаємозалежний з такими властивостями творчого мислення, як гнучкість, швидкість, оригінальність, конструктивна активність, семантична, поведінкова й невербальна продуктивність.

Аналогічні результати були отримані при кореляційному аналізі результатів, отриманих при проведенні психодіагностичної процедури на III курсі ($r=0,89$; $p<0,01$) та V курсі ($r=0,92$; $p<0,01$).

Подальший кореляційний аналіз окремих показників тестів показав, що низький рівень розвитку здібностей до хореографічної імпровізації взаємозв'язан з рівнем розвитку категоріальної гнучкості ($r=0,77$; $p<0,01$), оригінальності ($r=0,87$; $p<0,01$) і конструктивної активності ($r=0,87$; $p<0,01$) візуального мислення й загальною продуктивністю дивергентного мислення ($r=0,72$; $p<0,01$). Характер зв'язку позитивний, тобто при наявності у студентів високого рівня конструктивної активності й оригінальності візуального мислення, а також здібності до легкої генерації адекватних завдань і ідей, можна прогнозувати наявність у них високого рівня техніки виконання, швидке навчання, точність виконання танцювальних рухів.

Середній рівень розвитку здібностей до хореографічної імпровізації взаємозв'язан з рівнем розвитку оригінальності візуального ($r=0,78$; $p<0,01$) і гнучкості дивергентного мислення ($r=0,7$; $p<0,01$). Характер взаємозв'язку позитивний, що вказує на те, що при наявності у студентів здатності створювати оригінальні візуальні образи й продукувати велику кількість різноманітних ідей можна прогнозувати наявність у них високого рівня здібності до імпровізації, схильності до самостійного розвитку заданої тематики танцю, легкості в "перекладі" задуму танцю мовою хореографії.

Високий рівень розвитку здібності до хореографічної імпровізації пов'язаний з оригінальністю ($r=0,77$; $p<0,01$) і конструктивною активністю ($r=0,71$; $p<0,01$) візуального мислення, зі швидкістю ($r=0,71$; $p<0,01$) і гнучкістю ($r=0,73$; $p<0,01$) дивергентного мислення. Характер виявленого взаємозв'язку позитивний, що дозволяє інтерпретувати її в таким чином. Прояв креативності, творчого потенціалу в хореографічній імпровізації взаємозалежний з рівнем розвитку здібності створювати оригінальні візуальні образи, здатністю створювати складні й різноманітні візуальні символи, а також з адекватністю створюваного в танці образу зовнішнім умовам (характеру музики, сценічного оформлення, зовнішньому вигляду танцюриста й так далі) і здатністю продукувати велику кількість різноманітних ідей.

Рівень розвитку здібності до хореографічної імпровізації як інтегральний показник творчої реалізації хореографічних здібностей взаємозв'язан з категоріальною гнучкістю ($r=0,81$; $p<0,01$), оригінальністю ($r=0,93$; $p<0,01$), конструктивною активністю ($r=0,89$; $p<0,01$) візуального мислення, швидкістю ($r=0,72$; $p<0,01$), гнучкістю ($r=0,74$; $p<0,01$), загальною продуктивністю ($r=0,78$; $p<0,01$) дивергентного мислення, а також з поведінковою ($r=0,7$; $p<0,01$), невербальною ($r=0,73$; $p<0,01$) і семантичною продуктивністю ($r=0,7$; $p<0,01$) дивергентного мислення. Високий рівень розвитку здібності до хореографічної імпровізації пов'язаний з високим рівнем здатності висунення візуальних гіпотез щодо невизначених по своїх можливих витратах перцептивним стимулам, а також з рівнем розвитку здатності до генерації візуальних образів та їх іменування, тобто до здатності створювати символ-образ-символ, що виражає хореографічний задум. Також творча реалізація хореографічних здібностей пов'язана з оригінальністю створюваних візуальних образів і вербальною ідей, здатністю продукувати складні й різноманітні візуальні символи, легким навчанням і лабільністю дивергентного мислення, з адекватністю створюваного в танці образу зовнішнім умовам і здатністю продукувати велику кількість різноманітних ідей. Крім зазначених, був виявлений взаємозв'язок між здібністю до хореографічної імпровізації та здатністю до легкої генерації великої кількості адекватних завдань і ситуацій, які можна реалізувати за допомогою семантичних, поведінкових і широкого репертуару невербальних засобів.

Таким чином, були виявлені психологічні особливості взаємозв'язку творчого мислення з хореографічними здібностями. Було встановлено, що рівень розвитку хореографічних здібностей взаємозалежний з такими показниками творчого мислення, як гнучкість, швидкість, оригінальність, конструктивна активність, семантична, поведінкова й невербальна продуктивність.

ЛІТЕРАТУРА

1. Висоцька Н.Е. Психологічні особливості учнів хореографічного училища / Висоцька Н.Е., Сухарева А.М. // Психологія спортивних і трудових здатностей людини: сб. науч. робіт. - Л., 1974. - С. 143-159.
2. Моляко В. О. Психологічні проблеми творчої обдарованості / В. О. Моляко // Український Будинок економічних і науково-технічних знань суспільства "Знання" України. - К., 1995. - С. 52.
3. Здібності, творчість, обдарованість: теорія, методика, результати досліджень / В.О. Моляко [ред.], О.Л. Музика [ред.]. - Житомир : Видавництво ПП Рута, 2007. - 319 с.
4. Поклад І. М. Розвиток хореографічних здібностей дітей молодшого шкільного віку: дис... канд. психол. наук: 19.00.07 / І. М. Поклад. - К., 2006.
5. Никитин В.Ю. Професійно-педагогіческая подготовка балетмейстера в учебных заведениях культуры и искусств. монография / В.Ю. Никитин. - М., 2007. - С.3.
6. Сеченов И.И. Избранные произведения / И.И. Сеченов. - М.: Госполитиздат, 1968.

Подано до редакції 15.02.10

РЕЗЮМЕ

Стаття присвячено проблемі розвитку творчих здібностей майбутніх хореографів. Досліджується зв'язок між творчим мисленням і хореографічними здібностями особистості.

Ключові слова: творчі здібності, творче мислення, хореографічні здібності.

К.А. Русанова

ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ВЗАИМОСВЯЗИ И ДИНАМИКИ РАЗВИТИЯ ТВОРЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ И ХОРЕОГРАФИЧЕСКИХ СПОСОБНОСТЕЙ У СТУДЕНТОВ ХОРЕОГРАФИЧЕСКОГО ФАКУЛЬТЕТА В ПРОЦЕССЕ ОБУЧЕНИЯ

РЕЗЮМЕ

Статья посвящена проблеме развития творческих способностей будущих хореографов. Исследуется связь между творческим мышлением и хореографическими способностями личности.

Ключевые слова: творческие способности, творческое мышление, хореографические способности.

K.A. Rusanova

PSYCHOLOGICAL PECULIARITIES OF INTERCONNECTION AND DYNAMICS IN DEVELOPMENT OF CREATIVE THINKING AND CHOREOGRAPHIC FACULTIES OF STUDENTS OF CHOREOGRAPHIC DEPARTMENT IN TERMS OF STUDIES SUMMARY

The article analyzes a problem of developing creative abilities of future choreographers. The author investigates the link between creative thinking and choreographic faculties of a person.

Keywords: creative faculties, creative thinking, choreographic faculties.
